

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทบรรณาธิการของนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาการใช้ภาษาในบทบรรณาธิการโดยผ่านนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ โดยศึกษาจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำเสนอผลการศึกษาโดยวิธีพรรณนาเชิงวิเคราะห์ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ บทบรรณาธิการในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546-2547 จำนวน 102 บท เนื่องจากนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์จัดได้ว่าเป็น นิตยสารที่มีผู้นิยมอ่าน มียอดจำหน่ายสูง และมีอิทธิพลต่อผู้อ่านในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิจัยโดยใช้กลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. บทบรรณาธิการจากนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ พ.ศ. 2546 จำนวน 51 บท
2. บทบรรณาธิการจากนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ พ.ศ. 2547 จำนวน 51 บท

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เกณฑ์การพิจารณาการใช้คำ และเกณฑ์การพิจารณาการใช้สำนวน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เกณฑ์การพิจารณาการใช้คำ

ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์การพิจารณาการใช้คำขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยประมวลความรู้ทั้งหมดขึ้นเป็นเกณฑ์เพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ การใช้คำที่มีความหมายโดยตรง การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย การใช้คำภาษาปาก การใช้คำสแลง การใช้คำทับศัพท์ การใช้คำภาษาถิ่น การใช้คำซ้อน การใช้คำซ้ำ การใช้คำอักษรย่อ ย่อคำ และตัดส่วนของคำ

2. เกณฑ์การพิจารณาการใช้สำนวน

ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์ในการพิจารณาการใช้สำนวนของ น้ำเพชร สายบุญเรือน (2543) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ในส่วนของโครงสร้างของถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวน ความหมายของถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวน และที่มาของถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. โครงสร้างของถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวน

ถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนสามารถแบ่งได้ตามลักษณะโครงสร้างสำคัญ ๆ 3 กลุ่ม คือ

- 1.1 สำนวนที่เป็นคำ
- 1.2 สำนวนที่เป็นวลี
- 1.3 สำนวนที่เป็นประโยค

2. ความหมายของถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวน

การศึกษาเรื่องความหมายจะช่วยทำให้เข้าใจความหมายของถ้อยคำสำนวนที่เกิดขึ้น ถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนมีความหมายอยู่ 2 ประเภท คือ

- 2.1 ความหมายนัยตรง
- 2.2 ความหมายเปรียบเทียบ

3. ที่มาของถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวน จำแนกที่มาของถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนได้เป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

- 3.1 ถ้อยคำสำนวนเดิม
- 3.2 เหตุการณ์หรือข่าวที่รู้กันทั่วไป
- 3.3 เทคโนโลยีหรือวิทยาการสมัยใหม่
- 3.4 กิจกรรมเพื่อความบันเทิง
- 3.5 กีฬา
- 3.6 ความเชื่อและพิธีกรรม

3. เกณฑ์การพิจารณาโครงสร้างของบทบรรณาธิการ

ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์การพิจารณาโครงสร้างของบทบรรณาธิการ โดยอาศัยเกณฑ์ของ สิริวรรณ นันทจินทุล (2546: 180-185) ซึ่งมีลักษณะโครงสร้าง ดังนี้ คือ

- 1. ชื่อเรื่อง
- 2. ความนำ
- 3. ตัวเรื่อง
- 4. บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทบรรณาธิการในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

- 1. รวบรวมบทบรรณาธิการจากนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546-2547 จำนวน 102 บท
- 2. รวบรวมและศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบรรณาธิการ
- 3. รวบรวมและประมวลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทย การใช้คำ และสำนวน

4. กำหนดขอบเขตการวิเคราะห์ ผู้วิจัยวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทบรรณาธิการโดยอาศัยเกณฑ์การพิจารณาการใช้คำ และสำนวน

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทบรรณาธิการ ผู้วิจัยจึงนำมาวิเคราะห์ดังนี้

1. ผู้วิจัยวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทบรรณาธิการในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ โดยพิจารณาจากเกณฑ์การใช้คำ และการใช้สำนวน
2. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาเขียนบรรยายพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ
3. สรุปผลและนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์